

швидкого зниження ефективності праці. Для здійснення постійної та ефективної роботи, в нього повинні бути внутрішні мотиви, такі як бажання самореалізації та постійного вдосконалення своїх результатів. Залучення працівників до створення системи якості, яка буде функціонувати під час робочого процесу, дасть їм можливість поглибити свої знання з цього питання та інтегрувати теоретичні знання в практичну діяльність. [4, с. 91]

Якщо робити висновок з проведеного дослідження, то можна сказати, що система управління якістю є надзвичайно важливим показником провідного підприємства або установи. Пріоритетні напрямки, які були названі, допоможуть створити систему управління якістю, яка буде працювати ефективно та постійно. Важливо зазначити, що дані пріоритети можуть бути «взяті на озброєння» не лише підприємствами, які ставлять за мету випуск певних товарів та одержання матеріального прибутку. Органи місцевого самоврядування та сфера публічного управління загалом також потребує визначеної системи управління якістю, де предметом буде виступати на матеріальний продукт, а управлінське рішення чи послуга. Тому використання даним пріоритетних напрямків в діяльності публічної адміністрації органів влади різних рівнів є важливим аспектом ефективної діяльності. Варто наголосити, що найважливішим кроком до створення системи якості є реалізація даним напрямків у практичній діяльності, а не лише формальна визначеність в нормативно – правових документах.

Література:

1. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації. Підручник. – К.: Європ. ун-т фінансів, інформ. систем, менеджменту і бізнесу, 2000. 428 с.
2. Шаповал М.І. Менеджмент якості. Підручник. – К.: “Знання”, 2006. 471с.
3. Уткіна Ю.М. Теоретичні основи впровадження ефективної системи менеджменту якості на підприємствах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. Вип. 34. С. 329–332.
4. Криворучко О.М. Менеджмент якості на підприємствах: теорія, методологія і практика: монографія. Харків: ХНАДУ, 2006. 404 с.

Бесчастний Віктор Миколайович,

*керівник Секретаріату Конституційного Суду України, доктор юридичних наук,
доктор наук з державного управління, професор, заслужений юрист України*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЕКРЕТАРІАТУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Розбудова правової держави в Україні та її інтеграція у європейське співтовариство неможливі без ефективного функціонування інституту конституційної юрисдикції. Цей інститут репрезентує Конституційний Суд України (далі – Суд), який згідно з положеннями частини першої статті 147 Конституції України [1] та статті 1 Закону України „Про Конституційний Суд України“ від 13 липня 2017 року № 2136–VIII [2] (далі – Закон) є органом конституційної юрисдикції, що забезпечує верховенство Конституції України, вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених Конституцією України випадках інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Основного Закону України. Організаційне, аналітичне, юридичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Суду частиною першою статті 44 Закону покладено на Секретаріат Суду (далі – Секретаріат).

Основні завдання Секретаріату визначено приписами частини другої статті 44 Закону. Виходячи з положень вказаної норми Секретаріат виконує такі завдання:

• у сфері організаційного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення:

– забезпечує підготовлення та проведення засідань колегій, засідань і пленарних засідань сенатів Суду та Великої палати Суду, засідань і спеціальних пленарних засідань Суду;

– забезпечує діяльність Голови Суду, заступника Голови Суду, секретарів колегій Суду, суддів Суду;

– забезпечує офіційне оприлюднення актів Суду;

– надсилає рішення, висновки учасникам конституційного провадження не пізніше наступного робочого дня після ухвалення рішення чи надання висновку;

– надсилає відповідні акти Суду до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну правову політику, для внесення до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та опублікування в Офіційному віснику України;

– здійснює реєстрацію та попереднє перевіряння усіх форм звернень, що надійшли до Суду;

– здійснює офіційне спілкування із суб'єктами звернень до Суду, учасниками конституційного провадження та залученими до участі у конституційному провадженні особами;

– забезпечує діяльність постійних комісій Суду, Науково-консультативної ради Суду;

– здійснює контроль за своєчасним надходженням документів, матеріалів та іншої інформації у конкретній справі, яку готує до розгляду або розглядає Суд, а також документів, матеріалів та іншої інформації, витребуваних суддею-доповідачем у справі згідно із Законом;

• у сфері аналітичного та юридичного забезпечення:

– узагальнює практику виконання актів Суду;

– бере участь у підготовленні проектів нормативних актів, що стосуються питань діяльності Суду;

– готує попередні висновки про наявність підстав для відкриття або відмови у відкритті конституційного провадження у справі.

При цьому наведений перелік завдань Секретаріату не є вичерпним, адже відповідно до пункту 12 частини другої статті 44 Закону він виконує й інші завдання, передбачені Законом та Регламентом Суду, ухваленим на спеціальному пленарному засіданні Суду Постановою Суду від 22 лютого 2018 року № 1-пс/2018 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Суду від 11 вересня 2018 року № 4-пс/2018) (далі – Регламент) [3].

Слід зауважити, що Секретаріат приділяє значну увагу реалізації принципів гласності та відкритості як одних із ключових засад, на яких ґрунтується діяльність Суду. Так, виходячи з положень частин третьої–п'ятої статті 42 Закону на Секретаріат покладено обов'язок щодо оприлюднення на офіційному вебсайті Суду: інформації про конституційні подання, конституційні звернення, конституційні скарги; повідомлень про порядок денний пленарних засідань Великої палати Суду та сенатів Суду, пресрелізів, іншої інформації; матеріалів судових справ, ухвалених рішень або наданих висновків щодо розглянутих Судом справ, окрім матеріалів закритої частини пленарних засідань сенату Суду чи Великої палати Суду та матеріалів, які містять інформацію з обмеженим доступом; записів відеотрансляцій відкритої частини пленарних засідань Суду; щорічної інформаційної доповіді Суду. Секретаріат також забезпечує надання інформації за запитами відповідно до Закону України „Про доступ до публічної інформації“ від 13 січня 2011 року № 2939–VI [4] (при цьому інформація за запитами щодо матеріалів справи, яку розглядає Суд, не надається).

Окрім зазначеного, Секретаріат здійснює низку заходів з реалізації Комунікаційної стратегії Суду на 2022–2025 роки, затвердженої Розпорядженням Голови Суду від 8 лютого 2022 року № 7/01/2022–ОД [5], зокрема, інформування громадянського суспільства про різні аспекти діяльності Суду через україномовну та англomовну версії офіційного вебсайту Суду, офіційні сторінки Суду у соціальній мережі „Facebook“, у блозі в онлайн-сервісі „Twitter“, на каналах Суду у месенджері „Telegram“ та відеохостингу „YouTube“; установлення, розвиток та підтримання ділових зв'язків із засобами масової інформації, громадськістю; організування та проведення інтерв'ю, просвітницьких заходів та ін.

Слід нагадати, що 23 червня 2022 року Європейська Рада ухвалила історичне рішення про надання Україні статусу кандидата в члени Європейського Союзу (далі – ЄС). Таке рішення було ухвалене на підставі Висновку Європейської Комісії щодо української заявки на членство в ЄС від 17 червня 2022 року [COM(2022) 407 final] [6]. Отримання статусу країни-кандидата в члени ЄС відбулося одночасно з наданням Європейською Комісією низки рекомендацій, виконання яких дозволить розпочати перемовини про набуття Україною повноцінного членства у європейській спільноті. Першою з семи рекомендацій, наведених у зазначеному висновку, стала рекомендація про необхідність прийняття та запровадження законодавства щодо процедури відбору суддів Суду, у тому числі процесу попереднього відбору, який має ґрунтуватися на оцінці доброчесності та професійних якостей, відповідно до рекомендацій Європейської Комісії „За демократію через право“ (Венеційська Комісія).

На виконання вказаної рекомендації Верховна Рада України прийняла Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах“ від 13 грудня 2022 року № 2846–ІХ [7], яким Закон було доповнено главою 2¹ „Порядок відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду“. У частині першій статті 10² Закону з унесеними змінами передбачено утворення Дорадчої групи експертів для сприяння суб'єктам призначення на посади суддів Суду в оцінюванні моральних якостей і рівня компетентності у сфері права кандидатів на посади суддів Суду. З огляду на положення частини тридцять першої статті 10² Закону організаційно-технічне забезпечення діяльності Дорадчої групи експертів покладено на орган, який здійснює організаційне забезпечення діяльності Суду, тобто на Секретаріат, у межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік для фінансування діяльності Суду (або за рахунок коштів залученої міжнародної технічної допомоги згідно з абзацом другим пункту 19 розділу IV „Перехідні положення“ Закону). Наразі у Секретаріаті створено Робочу групу на чолі з Першим заступником керівника Секретаріату – керівником Департаменту організаційної роботи, розроблено та затверджено План заходів щодо організаційно-технічного забезпечення діяльності Дорадчої групи експертів (серед яких налагодження ефективної комунікації з її членами, організаційний супровід і матеріально-технічне забезпечення її діяльності, зокрема вивчення питання щодо можливості залучення коштів міжнародної технічної допомоги), який повною мірою буде реалізовано після формування відповідними суб'єктами призначення її повноважного складу.

Отже, відповідно до положень Закону та Регламенту Секретаріат здійснює широкий спектр заходів для організаційного, аналітичного, юридичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення діяльності Суду. Важливим напрямом діяльності Секретаріату є забезпечення принципів гласності та відкритості діяльності Суду. Реалізуючи ж заходи щодо організаційно-технічного забезпечення діяльності Дорадчої групи експертів як складової процедури відбору кандидатур на посади суддів Суду, Секретаріат робить свій внесок у набуття Україною членства в ЄС.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96–ВР. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липня 2017 року № 2136–VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2846-20#n84>
3. Регламент Конституційного Суду України, ухвалений на спеціальному пленарному засіданні Конституційного Суду України Постановою Конституційного Суду України від 22 лютого 2018 року № 1-пс/2018 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Конституційного Суду України від 11 вересня 2018 року № 4-пс/2018). URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/reglament_2.pdf
4. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939–VI. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
5. Комунікаційна стратегія Конституційного Суду України на 2022–2025 роки, затверджена Розпорядженням Голови Конституційного Суду України від 8 лютого 2022 року № 7/01/2022–ОД. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/komunikaciyna_strategiya_sudu_2022.pdf
6. Opinion on Ukraine’s application for membership of the European Union, European Commission, Brussels, 17.6.2022 COM(2022) 407 final. URL: <https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Ukraine%20Opinion%20and%20Annex.pdf>
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах : Закон України від 13 грудня 2022 року № 2846–IX. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2846-20#n84>

Бичок Софія Володимирівна,

*студентка 2 курсу факультету міжнародної торгівлі та права
Державного торговельно-економічного університету*

Ніколаєва Людмила Вікторівна,

*професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права
Державного торговельно-економічного університету, кандидат юридичних наук*

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ

В сучасних умовах загальні шляхи побудови інформаційного суспільства та організації державного управління стають все менш дієвими та результативними, адже наразі все більше цінуються та поширюються інноваційні методи з використанням новітніх інформаційних технологій.

Тому розвиток постіндустріального суспільства та соціальних відносин вимагає надання адміністративних та інших послуг в електронному вигляді. Це сприяє підвищенню ефективності та прозорості роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, покращує та спрощує доступ до цих послуг, усуває корупційні ризики.

На сьогодні уряд України зосереджується на ефективній взаємодії з громадянами та бізнесом шляхом швидкого та доступного доступу до інформації та послуг державних органів через електронні канали.